

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Dvajsetletnica Jugoslavije

Jutri preteče 20 let, odkar je bila ustanovljena jugoslovanska država kot država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vzrasla je iz razvalin avstro-ogrske monarhije na osnovi narodnostnega načela, ki so ga med svetovno vojno proglašale kot svoje vodilno načelo velike demokracije (Anglija, Zedinjene države in Francija) v poljudni obliki »prava samoodločitve narodov«. Slovanski narodi, ki so bili prisiljeni živeti stoletja pod tujim jarmom, ki je bil jarem ponemčevanja in pomadžarjevanja, so ob koncu svetovne vojne strli suženjske okove ter vzeli uravnavanje svoje usode v lastne roke. Ustanovili so svoje lastne narodne države. S tem so dali svoji narodnosti in samobitnosti politično podlago, pravno organizacijo in hkrati najtrdnjše jamstvo trajnega obstoja in kulturnega razvoja. Tako je bilo izpolnjeno njihovo pričakovanje, ki je trajalo ne samo desetletja, marveč stoletja.

Letos je preteklo 90 let, odkar je slovenski narod proglasil (leta 1848) kot svoj življenjski program Zedinjeno Slovenijo. Z zahtevo svoje politične samostojnosti je naše ljudstvo v kali in jedru izpovedalo misel svoje lastne državnosti. Kako mu je ta misel bila pri srcu kot rešilna misel, je vse ljudstvo objavilo na velikih narodnih taborih, kojih sedemdesetletnico smo letos obhajali. Na manifestacijskih zborovanjih, ki so se vršila od leta 1868 do leta 1871, so tisoči in stotisoči z gromko besedo oznanili svetu: Mi zahtevamo Zedinjeno Slovenijo, samostojno, samovlastno! Med svetovno vojno se je ta zahteva v majniški deklaraciji leta 1917 razširila v zahtevo po zedinjenju vseh dežel, ki v njih prebivajo Slovenci, Hrvatje in Srbi, v samostojno, vsega tujevladstva svobodno državo.

1. december 1918 je prinesel uresničenje naših zahtev in dolgoletnih pričakovanj. Imamo svojo narodno državo. Priznati je sicer treba, da iz raznih razlogov do sedaj še ni bila tako notranje urejena, kakor bi to bilo primerno in potrebno v vsestransko zadovoljnost državljanov. Prav tako pa moramo priznati, da je ta država krepka in močna obramba za obstoj jugoslovanskih narodov in njihovega ozemlja ter da na učinkovit, od dneva do dneva vidnejši način pospešuje razvoj in napredek narodne kulture. Ob dvajsetletnici države se tudi mora ugotoviti, da se država pod vodstvom sedanje vlade na vso moč trudi, da dvigne gospodarsko blagostanje naroda ter da pospešuje splošno blaginjo. Ko to ugotavljamo, hkrati prosimo Boga, naj našo državo varuje, brani in vodi ter s svojo pomočjo or ogoči izpolnitev naše iskrene želje, ki se glasi: Zadovoljno ljudstvo v življenjsko močni državi!

Dr. Stojadinovič in dr. Korošec med volilci

Dr. Stojadinovič in dr. Korošec sta bila zadnje nedelje med volilci na sijajno obiskanih shodih. Dr. Stojadinovič je govoril v Bjelini v Bosni 60.000 volilcem, kateri so predsednika vlade sprejeli z največjim navdušenjem in burno odobravalni njegova izvajanja o slogi med kristjani in muslimani v Bosni in o »čudni vojski dr. Mačkova«, katera se je zbrala iz vseh štirih vetrov. V tej vojski vidimo maršala demo-

kracije Davidoviča, zemljoradnika Pižona, socialista Topaloviča, diktatorja Živkoviča in »führerja« Jevtiča. — Naš voditelj dr. Korošec je govoril zadnje nedelje na najbolje obiskanih shodih po Kranjskem, in sicer v Medvodah, Grosupljem in na Vrhniki. Gospod dr. Korošec je bil sprejet na vseh shodih z velikimi narodnimi manifestacijami. Ogromne množine ljudstva so ga navdušeno pozdravljale.

Naš voditelj dr. Anton Korošec v Celju in Mariboru

Naš voditelj dr. Anton Korošec bo govoril v nedeljo, dne 4. decembra, na volilnem shodu v Celju ob pol devetih predpoldne v dvorani Ljudske posojilnice.

Isti dan, v nedeljo, dne 4. decembra, ob enajstih bo dr. Anton Korošec glavni govornik na volilnem shodu v Mariboru v dvorani »Zadružne gospodarske banke«. Shod bo tako organiziran, da bo dvorana samo za stojišča, na ulici pred frančiškank-

ske cerkvi in pred banko samo pa bodo postavljeni mikrofoni, tako da bodo lahko vsi, ki v dvorani in na stopnišču ne bodo dobili prostora, poslušali govor voditelja dr. Korošca. Govorili bodo tudi kandidati in še drugi. Opozarjamo krajevne organizacije JRZ za oba okraja, da javijo takoj mestni organizaciji JRZ Maribor, Loška 10, v roke predsednika Žebota, z ozirom na omejene prostore imena udeležencev.

Tri liste in 2001 kandidat

Za skupščinske volitve 11. decembra so vložene in potrjene od kasacijskega sodišča v Beogradu tri državne kandidatne liste: dr. Stojadinoviča, dr. Mačkova in Ljoti-

čeva. Na vseh treh listah kandidira 2001 kandidat. Stojadinovičeva lista ima 746 kandidatov, Mačkova lista jih ima 1013 in Ljotičeva 242.

Dne 30. nov. bo izvoljen novi preds. Češkoslovaške

Med političnimi vestmi poročamo, da so se vse stranke zedinile na kandidaturu dr. Emila Hache za predsednika nove Češkoslovaške. Ker je dr. Hacha ponujeno kandidaturu sprejel, je predsednik vlade general Sirovy sklical narodno predstavni-

štvo za sredo, 30. novembra. Obe zbornici, senat in parlament, se bosta sestali k skupni seji, katera bo pričela ob 10.30. Na dnevnem redu bo samo izvolitev in zaprisega novega predsednika republike.

Odločilna borba v Franciji

Francoski levčarski hujskači hočejo za vsako ceno strmoglaviti miroljubno in za blagor francoskega naroda delavno Daladierjevo vlado, katera se veseli zaupanja vseh trezno mislečih Francozov. V dosego svojega cilja je sklenila Glavna delavska zveza proglasiti za sredo, 30. novembra, 24 ur trajajočo splošno stavko, ki bo obsegala ne samo vsa zasebna podjetja, ampak tudi vsa javna podjetja in ustanove, kot pošto, telefon, brzojav, elektrarne, plinarne, vodovode in železnice. Predsednik vlade Daladier je sklenil, da se bo poslužil vseh zakonitih sredstev, da zatre ta levčarski pokret, ki je naročen iz Moskve, in hoče povzročiti revolucijo. V vse francoske pokrajine, po katerih se je razširilo

stavkovno gibanje, je poslala vlada vojaštvo, ki je zasedlo zlasti rudnike ter tudi druga podjetja in omogočilo obratovanje. Vlada je izdala odlok, po katerem se morajo takoj rekvirirati vsa podjetja, v katerih bi proglasilo delavstvo stavko. Uporniki proti tej rekviziciji pridejo pred vojno sodišče. O vlade je tudi izdan proglas, kateri grozi z izgonom vsem tujim državljanom, kateri bo sodelovali pri stavkah in proti vladi naperjenih političnih manifestacijah. Vsem državnim nameščencem je zagrožen takšen odpust iz službe brez pravice do pokojnine, če bi se pridružili stavki. Nekaj tisoč nefrancoskih delavcev je bilo zaradi hujskanja že vrženih preko meje.